

W kwietniu zmarł Karol Englert, rzeźbiarz z Przylękowa, pow. Żywiec. Był on z zawodu cieślą; ostatnio zajmował się tylko rzeźbieniem, najczęściej — świątków.

Wystawy, konkursy

15 lutego odbył się w gdańskim klubie „Wieźwiec” I Wojawódzki Zjazd Plastyków-Amatorów, na którym powołano Gdańskie Stowarzyszenie Plastyków-Amatorów. Równocześnie twórcy zaprezentowali swe prace malarskie i rzeźbę na zorganizowanej w związku ze zjazdem wystawie.

28 lutego w Jaśle rozstrzygnięto II Konkurs Twórców Ludowych Powiatu Jasielskiego, na którym 43 autorów przedstawiło blisko 200 prac. Główną nagrodę zdobył Władysław Chajec, rzeźbiarz z Kamienicy Górnej.

Na wystawie w Waszyngtonie eksponowane były cepeliowskie tkaniny dekoracyjne.

W lutym w pow. myślenickim ogłoszono konkurs na zabawki ludowe i ozdoby wnętrza, wykonane według starych wzorów i przy użyciu tradycyjnych materiałów.

Luty. Muzeum Okręgowe w Białymstoku: wystawa p.n. „Sztuka ludowa Białostoczczyzny”.

Klub Oficerski DWP w Warszawie: wystawa rzeźby łączycyckiej p.n. „Wojsko Ludowe w twórczości plastyków ludowych” — przy współpracy Muzeum w Łęczycy.

Prezydium MRN w Krynicy: wystawa obrazów Nikifora i rzeźb Józefa Citaka.

22 marca w toruńskim Muzeum Etnograficznym otwarto wystawę ceramiki ludowej z trzech kolekcji prywatnych. Szczególnie wartościowy zbiór ceramiki z terenów wschodniej Małopolski ofiarowali Muzeum prof. prof. Wanda i Jan Zabłoccy. Eksponowano też interesujący zbiór krolepniczek ceramicznych Henryka Zawadzkiego. Zbór art. plast. Eugeniusza Przybyły Muzeum zakupiło od wdowy po zbieraczu.

22 i 23 marca w Łyse, pow. Kolno, Muzeum w Łomży i Towarzystwo Przyjaciół Kurpiowszczyzny zorganizowały doroczny konkurs na palmy i pisanki kurpiowskie. Uczestnicy nadesłali bardzo dużo dobrych palm.

W marcu odbyło się kilka konkursów na pisanki. Organizatorami konkursów regionalnych byli: 1) Wydział Kultury PPRN w Puławach i Muzeum Regionalne w Kazimierzu, 2) PDK w Lęborku, 3) PZGS w Kraśniku, Wydziały Oświaty Kultury PPRN w Kraśniku i Jancwie oraz „Ruch”. Natomiast konkurs ogólnopolski zainicjowało Muzeum Etnograficzne w Krakowie. Na adres Muzeum nadeszło ponad 5000 pisanek z całej Polski, najwięcej z województw wschodnich: rzeszowskiego, białostockiego i lubelskiego. Pisanki nadsyłała również osadnicy, przybyli z Wileńszczyzny, Wołynia, Podola. Przyznano 8 pierwszych nagród, 31 — drugich i 107 trzecich. Dzięki konkursowi Muzeum Etnograficzne wzbogaciło się o największą w kraju kolekcję pisanek.

Konkurs pod nazwą „Ludowe Kowalstwo artystyczne powiatu bocheńskiego” zorganizowało w marcu Muzeum w Bochni. Konkurs obejmował przedmioty wykonane według tradycyjnych wzorów oraz wyroby o nowoczesnych formach z zastosowaniem dawnych technik zdobniczych.

W marcu otwarto wystawę polskiej sztuki ludowej w siedzibie pakistańskiej Rady Kulturalnej w Rawalpindi.

7 kwietnia otwarto w Instytucie Wzornictwa Przemysłowego w Warszawie wystawę p.n. „Sztuka ludowa w 25-leciu PRL”. Organizatorem wystawy było Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie i Min. Kultury i Sztuki. Zgromadzono 500 eksponatów z wszystkich działów sztuki ludowej, pokazano prace najwybitniejszych twórców regionalnych. Z okazji wystawy wydano katalog z tekstami prof. Ksawerego Piwockiego, dyr. Kazimierza Pietkiewicza i mgr Aleksandra Jackowskiego.

13 kwietnia otwarto w chełmińskim PDK wystawę sztuki ludowej NRD z okolic Gór Rhon i Rudawy.

18 kwietnia w nowotarskim PDK otwarto pokonkursową wystawę p.n. „Włodzimierz Lenin w twórczości ludowej”. Pokazano malarstwo na szkle, rzeźbę, ceramikę i prace literackie. 26 twórców nadesłало blisko 100 prac; trzy pierwsze nagrody otrzymali: Antoni Kuc ze wsi Maniowy za malarstwo na szkle. Tomasz Ligas z Krościenka za rzeź-

bę figuralną i płaskorzeźbę oraz Jacek Michniak z Dzianisza za pisarstwo.

22 i 23 kwietnia Cepelia i oddział Muzeum Narodowego w Łowiczu zorganizowały ogólnopolski konkurs na wycinanki ludowe. 235 twórców nadesłало ponad 3000 eksponatów. Nagrody zdobyły 72 osoby, pierwszą — Iowicka wycinankarka Katarzyna Kaczor.

Otwarcie wystawy pokonkursowej nastąpiło 8 czerwca w Łowiczu.

28 i 29 kwietnia odbył się w Leżajsku konkurs i przegląd ceramiki rzeszowskiej i lubelskiej, zorganizowany przez Cepelię. W konkursie uczestniczyli artyści z wielu miejscowości, m. in. z Łańcuta, Łązka Ordynackiego, Medyni Głogowskiej. Przyznano nagrody Min. Kultury i Sztuki oraz Cepelii.

W kwietniu otwarto wystawę malarstwa na szkle Jana Jachimianka w Muzeum Polskim w Chicago. Twórca pokazał 68 obrazów.

Kwiecień. Muzeum Okręgowe w Rzeszowie: wystawa p.n. „Gosety ludowe XVIII—XIX w. z terenu województwa rzeszowskiego”.

Muzeum Regionalne w Łęcznej: wystawa p.n. „Kowalstwo ludowe”.

Dom Chłopa w Warszawie: wyroby mazurskiej sztuki ludowej na wystawie p.n. „Olsztyńskie — wczoraj i dziś”.

Muzeum Górnośląskie w Bytomiu: wystawa p.n. „Współczesna plastyka obrzędowa na wsi górnośląskiej”.

4 maja w gdańskim Dworze Artusa otwarto regionalną wystawę sztuki ludowej i rzemiosła artystycznego, zawierającą wyroby z województw: gdańskiego, olsztyńskiego, bydgoskiego, koszalińskiego i szczecińskiego. W dziale sztuki ludowej obejrzeć można było hafty, tkaninę, rzeźbę, ceramikę, plastykę obrzędową oraz instrumenty muzyczne.

4 maja w Muzeum Etnograficznym we Wrocławiu otwarto wystawę p.n. „Plastyka amatorska Ziemi Zachodnich”. Pokazano ok. 200 eksponatów z zakresu malarstwa, grafiki i rzeźby.

6 maja otwarto w krakowskim Muzeum Etnograficznym wystawę węgierskiej sztuki ludowej.

*

14 maja rozstrzygnięto konkurs na malowany fajans wrocławski. Przyznano nagrody Min. Kultury i Sztuki oraz WRN w Bydgoszczy. Pokonkursową wystawę otwarto w Muzeum we Wrocławku.

*

Klub MPiK na Woli w Warszawie zorganizował w dniach 16-19 maja przy współpracy Państwowego Muzeum Etnograficznego wystawę malarstwa na szkłe i wycinanek ludowych oraz urządził kiermasz wyrobów cepeliowskich.

*

19 maja rozstrzygnięto drugi konkurs na dawne hafty zorganizowany w Żalipiu, pow. Dąbrowa Tarnowska. 8 uczestniczek nadesłało do Muzeum Etnograficznego w Krakowie 25 prac. Pierwszą nagrodę otrzymała Maria Szlosek.

*

22 maja na Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie otwarto wystawę rzeźby Edwarda Kołacza, plastyka-amatora, i malarstwa jego syna Jerzego Kołacza, artysty-plastyka. Wystawę zorganizował szczeciński WDK.

*

26 maja rozstrzygnięto w Goścyninie konkurs na wycinankę ludową, zorganizowany przez Muzeum Mazowieckie w Płocku. W konkursie licznie brały udział mieszkanki wsi Czermino. Przyznano nagrody Min. Kultury i Sztuki.

*

27-28 maja odbył się w Olsztynie II Krajowy Walny Zjazd Stowarzyszenia Twórców Ludowych. Ogłoszono wyniki konkursu na baśń, legendę i podanie ludowe. Na konkurs wpłynęły prace 51 autorów. Pierwszą nagrodę otrzymał Jan Panasiewicz z Bydgoszczy, drugą Maria Kozaczkowa z Dąbrowy Tarnowskiej, trzecią Piotr Krzywalski z Nowego Sącza.

*

30 maja w Pieszku wystawiali podczas festynu ludowego swe prace twórcy ludowi: rzeźbiarze, garnce-rze, wycinankarki.

*

Piąta, ogólnokrajowa wystawa plastyków metalowców otwarta była w maju w Domu Kultury Zakładów Radiowych im. Kasprzaka w Warszawie. Pierwszą nagrodę zdobył za swe rzeźby Kazimierz Walukiewicz z Bydgoszczy.

*

W maju otwarta została w krakowskim Muzeum Etnograficznym wystawa grafiki ludowej. Pokazano ponad 300 eksponatów, a wśród

nich stare drzeworyty z XVIII i XIX w. oraz 33 klocki drzeworytnicze.

Równocześnie toczyły się obrady sesji międzynarodowej, poświęconej grafice ludowej (por. „Pol. Szt. Lud.” nr 1/1971). Wydano katalog wystawy, plakat, teksty referatów. Inicjatorem i organizatorem wystawy oraz sesji był dyrektor Muzeum Edward Wałigóra.

*

Dorobek plastyków-amatorów Mazowsza zaprezentowano w maju w Stołecznym Domu Kultury. 258 prac z 17 środowisk zostało zakwalifikowanych w wyniku dwustopniowych eliminacji.

*

Muzeum Okręgowe w Zielonej Górze wspólnie z wieloma instytucjami ogłosiło konkurs na wyroby sztuki ludowej oraz pamiątki woj. zielonogórskiego.

*

Muzeum Okręgowe w Lublinie wraz z wieloma instytucjami ogłosiło konkurs na wytwory sztuki ludowej wykonane przez artystów w wieku do 30 lat.

*

Maj. Muzeum Etnograficzne w Toruniu: wystawa współczesnej sztuki ludowej ziemi bydgoskiej.

Muzeum Okręgowe w Lublinie: wystawa sztuki ludowej Lubelszczyzny.

Muzeum Kujawskie we Wrocławiu: wystawa sztuki ludowej p.n. „Malowany fajans wrocławski”.

Klub MPiK na Woli w Warszawie: wystawa malarstwa na szkłe i wycinanek ludowych — przy współpracy Państwowego Muzeum Etnograficznego.

Pałacyk Zamoyskich w Kołbieli, pow. Otwock: wystawa tkanin i strojów kołbielskich, przygotowana przez Państwowe Muzeum Etnograficzne.

Muzeum w Radomiu: wystawa 74 rzeźb Stanisława Denkwicza z Jedlni Kościelnej.

Muzeum w Rawie: pokonkursowa wystawa sztuki ludowej regionu.

MDK w Gdańsku—Oruni: wystawa kaszubskiej sztuki ludowej.

Uniwersytet Warszawski: wystawa ceramiki i rzeźby Jana Reczkowskiego, ludowego twórcy z Podhala.

Świetlica PRN w Łąncucie: wystawa plastyki obrzędowej.

Puławy: wystawa sztuki ludowej lubelskiego Powiśla.

PDK w Szubinie: wystawa pałuckiej sztuki ludowej.

Izba Historyczna w Grudsku, pow. Ciechanów: wystawa sztuki ludowej regionu.

Inne

26 maja dokonano otwarcia muzeum regionalnego w Starej Wsi, pow. Limanowa.

FOLKLOR W ŻYCIU WSPÓLCZESNYM

to tytuł książki zawierającej materiały z ogólnopolskiej sesji naukowej, zorganizowanej na powyższy temat w czerwcu 1969 roku w Poznaniu. W książce znajdują się m. in. 4 podstawowe referaty, 8 wygłoszonych komunikatów naukowych, obszerne streszczenie polemicznej dyskusji. Z myślą o wymianie międzynarodowej zamieszczono na końcu książki omówienie jej treści w językach: angielskim i rosyjskim.

A oto tytuły zamieszczonych referatów: prof. dr Józef Burszta „Folklorizm w Polsce”, dr Bogusław Linette „Folklor muzyczny a folklorizm”, mgr Stanisław Błaszczak „Rola folklorystyki w procesie przeobrażeń sztuki ludowej”, mgr Grażyna Dąbrowska „Obrzędy, zwyczaje i tańce ludowe jako tworzywo repertuaru zespołów artystycznych”.

A oto tytuły zamieszczonych komunikatów naukowych: mgr Marian Miłkuta „Kryterium doboru folklorystycznego do widowiska teatralnego”, dr Zofia Nożyńska „Miejsce tańca ludowego we współczesnym życiu kulturalnym”, mgr Mirosława Bobrowska „Współczesny amatorski ruch taneczny w Wielkopolsce”, mgr Stanisław Weremczuk „Potrzeby i kierunki działania w zakresie organizacji ruchu twórczości ludowej”, doc. Józef Ligęza „Folklor w Górnośląskim Okręgu Przemysłowym”, mgr Dorota Simonides „Rola współczesnych opowiadań ludowych w żywym środowisku społecznym”, mgr Maria Macewicz-Gołubkowska „Integracja mieszkańców wsi dolnośląskiej w obrzędowości dorocznej”, doc. dr Krzysztof Kwaśniewski „Rola folkloru w procesie integracji społeczno-kulturalnej polskich Ziemi Zachodnich i Północnych”.

Wydawca książki: Wielkopolskie Towarzystwo Kulturalne. Druk na rotaprinie wykonano w Polskiej Agencji Interpress w Poznaniu, okładkę drukowano w Poznańskich Zakładach Graficznych im. M. Kasprzaka. Format B5, stron 137, nakład 800 egzemplarzy, cena 20 zł.

Zamówienia na dostawę książki kierować do Wielkopolskiej Księgarni Wysyłkowej PP Dom Książki, Poznań, ul. Dojazd 30 lub Wielkopolskiego Towarzystwa Kulturalnego, Poznań, Armii Czerwonej 80/82. Wysyłka za zaliczeniem pocztowym lub na rachunek przelewowy.